

Sygn. akt VIII *Ua* 22/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Jolanta Łanowy-Klimek (spraw.)
Sędziowie:	Sędzia SO Małgorzata Andrzejewska Sędzia SO Grzegorz Tyrka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 26 listopada 2020r. w G.

sprawy z odwołania A. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o odsetki

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 5 lutego 2020 r. **sygn. akt** VI U 254/19

I. zmienia zaskarżony wyrok częściowo w punkcie I ppktach od 1 do 15 i poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznaje odwołującej prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie z tytułu wypłaty zasiłku chorobowego za okres od dnia 22 lutego 2016r. do dnia 20 marca 2016r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 21 marca 2016r. do dnia 19 marca 2017r. , od następujących kwot i za następujące okresy:

1. 4.832,16 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści dwa złote i szesnaście groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 17 lutego 2019 r.,
2. 805,36 zł (osiemset pięć złotych i trzydzieści sześć groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 17 lutego 2019 r.;
3. 1.771,77 zł (tysiąc siedemset siedemdziesiąt jeden złotych i siedemdziesiąt siedem groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 17 lutego 2019 r.;
4. 4.832,10 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści dwa złote i dziesięć groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 17 lutego 2019 r.;
5. 4.993,17 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote i siedemnaście groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 18 lutego 2019 r.;

6. 4.832,10 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści dwa złote i dziesięć groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 18 lutego 2019r.;
7. 4.993,17 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote i siedemnaście groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 18 lutego 2019 r.;
8. 4.993,17 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote i siedemnaście groszy) od dnia 21 listopada 2017r do dnia 18 lutego 2019 r.;
9. 4.832,10 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści dwa złote i dziesięć groszy) od dnia 21 listopada 2017 r. do dnia 20 lutego 2019 r.;
10. 4.993,17 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote i siedemnaście groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 20 lutego 2019 r.;
11. 4.832,10 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści dwa złote i dziesięć groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 20 lutego 2019 r.;
12. 4.993,17 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote i siedemnaście groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 20 lutego 2019 r.;
13. 4.993,17 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote i siedemnaście groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 25 lutego 2019 r.;
14. 4.509,96 zł (cztery tysiące pięćset dziewięć złotych i dziewięćdziesiąt sześć groszy) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 25 lutego 2019 r.;
15. 3.060,33 zł (trzy tysiące sześćdziesiąt złotych i trzydzieści trzy grosze) od dnia 21 listopada 2017r. do dnia 25 lutego 2019 roku i oddała odwołanie w pozostałym zakresie,

II. oddała apelację w pozostałym zakresie.

III. znosi pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

(-) sędzia Małgorzata Andrzejewska (-) sędzia Jolanta Łanowy-Klimek (-) sędzia Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII Ua 22/20

UZASADNIENIE

Odwołująca A. N. domagała się zmiany zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z 21 marca 2019 r. mocą, której odmówiono jej wypłaty odsetek od zasiłku chorobowego za okres od 22 lutego 2016 r. do 20 marca 2016 r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 21 marca 2016 r. do 19 marca 2017 r. Nadto odwołująca domagała się zasądzenia na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Odwołująca podała, że organ wydając pierwotną decyzję odmawiającą odwołującej praw do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego postąpił niezgodnie z prawem, co wykazało postępowanie przed sądem.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W ocenie organu rentowego w okolicznościach tej sprawy prawo do świadczenia mogło być ustalone przez organ rentowy wraz z wpływem prawomocnego orzeczenia do organu, gdyż do wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji doszło dopiero w wyniku materiału zgromadzonego i przeprowadzonego w

postępowaniu sądowym. A zatem opóźnienie w przyznaniu lub wypłacie świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

Wyrokiem z 5 lutego 2020 r. w sprawie sygn. akt VI U 254/19 Sąd Rejonowy w Gliwicach w punkcie I zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie:

1. od kwoty 4832,16 zł od 28 marca 2016 r. do 17 lutego 2019 r.;
2. od kwoty 805,36 zł od 23 maja 2016 r. do 17 lutego 2019 r.;
3. od kwoty 1771,77 zł od 23 maja 2016 r. do 17 lutego 2019 r.;
4. od kwoty 4832,10 zł od 30 maja 2016 r. do 17 lutego 2019 r.;
5. od kwoty 4993,17 zł od 30 czerwca 2016 r. do 18 lutego 2019 r.;
6. od kwoty 4832,10 zł od 1 sierpnia 2016 r. do 18 lutego 2019 r.;
7. od kwoty 4993,17 zł od 30 sierpnia 2016 r. do 18 lutego 2019 r.;
8. od kwoty 4993,17 zł od 30 września 2016 r. do 18 lutego 2019 r.;
9. od kwoty 4832,10 zł od 31 października 2016 r. do 20 lutego 2019 r.;
10. od kwoty 4993,17 zł od 30 listopada 2016 r. do 20 lutego 2019 r.;
11. od kwoty 4832,10 zł od 30 grudnia 2016 r. do 20 lutego 2019 r.;
12. od kwoty 4993,17 zł od 30 stycznia 2017 r. do 20 lutego 2019 r.;
13. od kwoty 4993,17 zł od 2 marca 2017 r. do 25 lutego 2019 r.;
14. od kwoty 4509,96 zł od 30 marca 2017 r. do 25 lutego 2019 r.;
15. od kwoty 3060,33 zł od 18 kwietnia 2017 r. do 25 lutego 2019 r.

W pkt II wyroku Sąd Rejonowy oddalił odwołanie w pozostałym zakresie, a w pkt III zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy oparł powyższe orzeczenie na następującym stanie faktycznym sprawy:

W maju 2013 r. powstała (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., której przedmiot działalności stanowiło prowadzenie zajęć sportowych. Odwołująca była zatrudniona w spółce od chwili jej powstania, zajmując się tam obsługą kasy fiskalnej oraz gromadzeniem i przekazywaniem dokumentacji do księgowej, która prowadziła rozliczenie spółki z Urzędem Skarbowym i z ZUS.

Odwołująca była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1/8 czasu pracy, otrzymując wynagrodzenie w wysokości 230 zł.

Od grudnia 2013 r. odwołująca pełniła również w spółce funkcję prezesa zarządu.

Odwołująca z dniem 1 października 2015 r. złożyła pisemną rezygnację z funkcji prezesa zarządu. Z dniem 2 października 2015 r. odwołująca zawarła ze spółką umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem w kwocie 7000 zł.

Wpis dotyczący rezygnacji odwołującej z funkcji prezesa zarządu został ujawniony w KRS z dniem 9 grudnia 2015 r.

Odwołująca 7 grudnia 2015 r. podczas wizyty lekarskiej powzięła informację, że jest w ciąży. Początkowo ciąża przebiegała prawidłowo. Na wizycie kontrolnej 20 stycznia 2016 r. stwierdzono u odwołującej komplikację w przebiegu ciąży, które skutkowały jej zagrożeniem możliwością poronienia. Od 20 stycznia 2016 r. u odwołującej stwierdzona została czasowa niezdolność do pracy. W dniu 28 marca 2016 r. nastąpił przedwczesny poród w 31 tygodniu ciąży.

Decyzją z 13 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że odwołująca w okresie od 2 października 2015 r. do nadal nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G..

Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z 27 września 2017 r. wydanym w sprawie VIII U 1825/16 zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. i stwierdził, że odwołująca jako pracownik płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 2 października 2015 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił, że odwołująca zobowiązała się do faktycznego świadczenia pracy i to czyniła, a za wykonaną pracę otrzymywał wynagrodzenie. Sąd celem ustalenia okoliczności dotyczących powzięcia przez odwołującą wiedzy o ciąży dopuścił dowód z opinii biegłego. Natomiast o fakcie, że ciąża odwołującej była rzeczywiście zagrożona świadczył fakt przedterminowego porodu. Sąd nie znalazł podstaw do stwierdzenia by umowa została zawarta dla pozor.

Organ rentowy wniósł apelację od zapadłego w sprawie o sygn. akt VIII U 1825/16 wyroku.

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 14 listopada 2018 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 2245/17 oddalił apelację organu rentowego. Sąd Apelacyjny w Katowicach w pełni podzielił ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy w Gliwicach.

Organ rentowy wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach, która nie została rozpoznana przed zakończeniem postępowania przed Sądem Rejonowym w Gliwicach o sygn. VI U 254/19.

Do organu rentowego wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach o sygn. akt III AUa 2245/17 wpłynął 6 lutego 2019 r.

Decyzją z 5 września 2019 r. organ rentowy z urzędu uchylił decyzję z 27 czerwca 2016 r. i przyznał odwołującej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 22 lutego 2016 r. do 20 marca 2016 r. oraz zasiłku macierzyńskiego od 21 marca 2016 r. do 19 marca 2017 r.

Zaskarżoną decyzją z 21 marca 2019 r. (...) Oddział w Z. odmówił odwołującej prawa do wypłaty odsetek od zasiłku chorobowego za okres od 22 lutego 2016 r. do 20 marca 2016 r. oraz zasiłku macierzyńskiego od 21 marca 2016 r. do 19 marca 2017 r.

Powyższe okoliczności Sąd I instancji ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, kserokopii wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 27.09.2017 r. sygn. akt VIII U 1825/16 wraz z uzasadnieniem (k. 79-84v), pisma procesowego organu rentowego (k. 127-129v).

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd I instancji uznał, że odwołanie co do zasady zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy, przytaczając treść art. 85 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wskazał że jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Dodał, że przesłanką

powstania obowiązku organu rentowego wypłaty odsetek jest opóźnienie tego organu w ustaleniu prawa do świadczenia pieniężnego lub wypłaty tego świadczenia.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że organ rentowy obciąża sytuacja, w której nie wyjaśnił wszystkich okoliczności koniecznych do wydania decyzji, choć w odpowiednim czasie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia albo mógł poczynić wszystkie możliwe ustalenia faktyczne w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków. Jeżeli okoliczności wymagające ustalenia były lub mogły być znane organowi rentowemu, a nie wydał on decyzji lub wydał decyzję w przedmiocie odmowy prawa do świadczeń, to opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpatrywanej sprawy Sąd Rejonowy wskazał, że przesłanką wypłaty odsetek dla odwołującej jest przede wszystkim okoliczność, że organ rentowy w terminie określonym w art. 64 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa nie ustalił prawa do zasiłku chorobowego, a następnie macierzyńskiego, błędnie uznając, że umowa o pracę zawarta została dla pozor.

Sąd I instancji podkreślił, że w toku sprawy o sygn. akt VIII U 1825/16 toczącej się przed Sądem Okręgowym w Gliwicach oraz w toku sprawy o sygn. akt AUa 2245/17 przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach zakończonej wydaniem orzeczenia o podleganiu przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym, odwołująca nie wskazywała na żadne nowe okoliczności dotyczące jej sytuacji zawodowej ponad te, które przywoływała już w postępowaniu przed organem rentowym. Organ rentowy zaś w postępowaniu wyjaśniającym poprzestał na wezwaniu odwołującej do złożenia wyjaśnień. Tymczasem w toku postępowania sądowego Sąd Okręgowy w Gliwicach przesłuchał również świadków M. N. i W. S. (1), zwrócił się o informację do Naczelnika I Urzędu Skarbowego w G. oraz dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu chorób kobiecych i położnictwa E. B.. Sąd I instancji wskazał, że na podstawie tych wszystkich dowodów – dostępnych również organowi rentowemu – Sąd Okręgowy uznał, że odwołująca nie zawarła umowy o pracę dla pozor, a w konsekwencji posiada tytuł do ubezpieczeń społecznych. Sąd I instancji uznał, że organ rentowy w ramach swoich kompetencji, przy zachowaniu należytej staranności, mógł dokonać ustaleń tożsamyh z tymi poczynionymi w toku sprawy o sygn. VIII U 1825/16. Zdaniem Sądu I instancji organ rentowy miał możliwości zarówno przesłuchania wymienionych świadków jak i analizy dokumentacji spółki (płatnika składek).

Wobec tego Sąd I instancji uznał, że organ rentowy już w dacie wydania decyzji objętych postępowaniem w sprawie VIII U 1825/16 miał możliwość i obowiązek prawidłowej oceny okoliczności sprawy, a zatem ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu odwołującej świadczenia i w konsekwencji ciąży na nim obowiązek zapłaty odwołującej odsetek ustawowych za opóźnienie.

Sąd Rejonowy uznał, że organ rentowy nie dokonał w terminie określonym w art. 64 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa wypłaty zasiłku chorobowego i macierzyńskiego na rzecz odwołującej wynikającego z decyzji, co do której toczyło się postępowanie w sprawie VIII U 1825/16, tj. w terminie 30 dni od daty wpływu zwolnień lekarskich odwołującej do ZUS. W konsekwencji Sąd I instancji zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującej prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie jak w punkcie 1 wyroku z 5 lutego 2020 r. W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy oddalił odwołania.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd I instancji orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 265).

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy, zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w części, tj. w zakresie punktu I podpunkty 1-15.

Zaskarżając wyrok ww. części, (...) Oddział w Z. zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 85 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez przyjęcie, że już w dacie wydania decyzji objętych postępowanie sądowym w sprawie VIII U 1825/16 i III AUa 2245/17 organ miał

możliwość i obowiązek prawidłowej oceny okoliczności sprawy, zatem ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu odwołującej świadczenia i w konsekwencji ciąży na nim obowiązek zapłaty odwołującej odsetek ustawowych za opóźnienie, podczas gdy sąd zmienił zaskarżoną decyzję opierając się na uzupełnionym i znacznie poszerzonym materialnie dowodowym – sąd dysponował w szczególności zeznaniami świadków, informacją Naczelnika I Urzędu Skarbowego w G. oraz dowodem z opinii biegłej z zakresu chorób kobiecych i położnictwa;

- art. 64 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa w zw. z § 2 ust. 1-6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych z dnia 1 lutego 1999 r. (Dz.U. Nr 12, poz. 104) poprzez błędne określenie daty początkowej wypłaty odsetek od kwot szczegółowo określonych w pkt I ppk 1-15 skarżonego orzeczenia, tj. przyjęcie, że odsetki przysługują od dnia wymagalności, podczas gdy zgodnie z powołanymi przepisami, a w szczególności § 2 ww. rozporządzenia, odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie praw do świadczeń lub ich wypłaty przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń – do dnia wypłaty świadczeń, z uwzględnieniem ust. 2-5.

(...) Oddział w Z. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania w tej części (względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji) oraz orzeczenie o kosztach postępowania za obie instancje poprzez zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację odwołująca wносиła o jej oddalenie i zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest w części zasadna.

Na wstępie niniejszych rozważań wskazać należy, że ustalenia Sądu I instancji co do faktów, na których oparł on zaskarżone rozstrzygnięcie, są co do zasady prawidłowe i z tego powodu Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne.

Mimo jednak prawidłowych w zasadzie ustaleń faktycznych, Sąd I instancji w dalszej kolejności wyciągnął błędne wnioski odnośnie odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w wypłaceniu świadczenia, a w konsekwencji w zakresie wypłaty odsetek ustawowych za opóźnienie.

W przedmiotowej sprawie zastosowanie znajdują art. 85 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 64 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy systemowej jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Z kolei jak stanowi art. 64 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków.

W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji uznał, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu odwołującej świadczenia w dacie wydania decyzji objętych postępowaniem sądowym w sprawie o sygn.

VIII U 1825/16. Zdaniem Sądu I instancji organ rentowy w ramach swoich kompetencji, przy zachowaniu należytej staranności, mógł dokonać ustaleń tożsamych z tymi poczynionymi w toku sprawy o sygn. VIII U 1825/16. W konsekwencji – Sąd I instancji uznał, że odsetki za opóźnienie w wypłacie należnych odwoływającej świadczeń należą jej się od wydania decyzji objętych postępowaniem sądowym w sprawie o sygn. VIII U 1825/16.

W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności przedmiotowej sprawy nie pozwalają zgodzić się z ww. stanowiskiem Sądu I instancji.

Należy wskazać, że w sprawie dotyczącej podlegania przez odwoływającą ubezpieczeniom społecznym od 2 października 2015 r. jako pracownik (...) sp. z o.o., która toczyła się przed Sądem Okręgowym w Gliwicach pod sygn. VIII U 1825/16, Sąd przeprowadził obszerne postępowanie dowodowe, w tym w szczególności z kopii dokumentacji medycznej z przebiegu ciąży odwoływającej, z zeznań świadków W. S. (2) i M. N., informacji Naczelnika I Urzędu Skarbowego w G., opinii biegłej z zakresu chorób kobiecych i położnictwa, a także z przesłuchania odwoływającej. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Okręgowy w Gliwicach wskazał, że w całości dał wiarę zeznaniom świadków oraz odwoływającej, uznając je za spójne i logiczne oraz przedstawiające łącznie rzeczywisty przebieg pracy i zakres obowiązków odwoływającej, a także przyczyn jej zatrudnienia na nowym stanowisku. Sąd nie znalazł również podstaw by kwestionować prawidłowość dokumentów zgromadzonych w trakcie postępowania. Z kolei w oparciu o opinie biegłej z zakresu chorób kobiecych i położnictwa E. B., zasadniczej z 10 marca 2017 r. i uzupełniającej z 14 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach dokonał ustaleń co do przebiegu ciąży odwoływającej oraz jej niewiedzy o zajściu w ciążę w momencie zawierania umowy o pracę.

Należy zgodzić się zatem z apelującym, że z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 27 września 2017 r. w sprawie VIII U 1825/16 wynika jednoznacznie, że ww. dowody miały dla Sądu Okręgowego niebagatelne znaczenie.

W ocenie Sądu Okręgowego sprawa o pracownicze podleganie ubezpieczeniom społecznym przez odwoływającą, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w Gliwicach (VIII U 1825/16) miała skomplikowany charakter i wymagała przeprowadzenia obszernego postępowania dowodowego – co też zostało w tej sprawie uczynione. Należy podkreślić, że w sprawie tej – jak wynika z uzasadnienia wyroku – Sąd ocenił sporne kwestie dopiero na podstawie całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego. Zatem dopiero sporządzenie uzasadnienia wyroku z 27 września 2017 r. w sprawie VIII U 1825/16 stanowiło wyjaśnienie ostatniej okoliczności, niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji w zakresie prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego odwoływającej.

Nie można zatem zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że organ rentowy już na etapie wydawania decyzji objętych postępowaniem sądowym w sprawie VIII U 1825/16, mógł – przy zachowaniu należytej staranności – dokonać ustaleń tożsamych z tymi poczynionymi w toku sprawy o sygn. VIII U 1825/16. Nie może być zatem mowy o odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w przyznaniu odwoływającej świadczeń w dacie wydania decyzji objętych postępowaniem sądowym w sprawie o sygn. VIII U 1825/16. O odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w przyznaniu odwoływającemu zasiłku chorobowego można mówić dopiero w momencie zapoznania się z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 27 września 2017 r. w sprawie VIII U 1825/16.

Należy wskazać, że uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 27 września 2017 r. w sprawie VIII U 1825/16 zostało doręczone organowi rentowemu 20 października 2017 r.

Biorąc pod uwagę cytowany wyżej art. art. 64 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa oraz § 2 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12, poz. 104), na które zasadnie powołuje się w apelacji organ rentowy, należy uznać, że odsetki za opóźnienie winny być naliczone od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji zgodnej z wyrokiem w sprawie VIII U 1825/16, a więc od 21 listopada 2017 r.

Jak bowiem wynika z § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń, z uwzględnieniem ust. 2-5.

Z kolei § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia przewiduje, że okres opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, dla których przepisy określające zasady ich przyznawania i wypłacania przewidują termin na wydanie decyzji, liczy się od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji.

Wobec powyższego – zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa oraz ww. przepisami rozporządzenia – organ rentowy winien wypłacić odwołującej odsetki ustawowe za opóźnienie po upływie 30 dni tj. od dnia 21 listopada 2017 r.

Reasumując, z wyżej wskazanych względów, Sąd Okręgowy – w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. – w pkt 1 wyroku zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji częściowo, tj. w punkcie I ppktach od 1 do 15 i poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie z tytułu wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 22 lutego 2016 r. do 20 marca 2016 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od 21 marca 2016 r. do 19 marca 2017 r. od następujących kwot i za następujące okresy:

1. 4832,16 zł od 21 listopada 2017 r. do 17 lutego 2019 r.,
2. 805,36 zł od 21 listopada 2017 r. do 17 lutego 2019 r.;
3. 1771,77 zł od 21 listopada 2017 r. do 17 lutego 2019 r.;
4. 4832,10 zł od 21 listopada 2017 r. do 17 lutego 2019 r.;
5. 4993,17 zł od 21 listopada 2017 r. do 18 lutego 2019 r.;
6. 4832,10 zł od 21 listopada 2017 r. do 18 lutego 2019 r.;
7. 4993,17 zł od 21 listopada 2017 r. do 18 lutego 2019 r.;
8. 4993,17 zł od 21 listopada 2017 r. do 18 lutego 2019 r.;
9. 4832,10 zł od 21 listopada 2017 r. do 20 lutego 2019 r.;
10. 4993,17 zł od 21 listopada 2017 r. do 20 lutego 2019 r.;
11. 4832,10 zł od 21 listopada 2017 r. do 20 lutego 2019 r.;
12. 4993,17 zł od 21 listopada 2017 r. do 20 lutego 2019 r.;
13. 4993,17 zł od 21 listopada 2017 r. do 25 lutego 2019 r.;
14. 4509,96 zł od 21 listopada 2017 r. do 25 lutego 2019 r.;
15. 3060,33 zł od 21 listopada 2017 r. do 25 lutego 2019 r.

i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

W pozostałej części Sąd – na podstawie art. 385 k.p.c. – oddalił apelację organu rentowego, uznając ją za bezzasadną.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., mając na uwadze, że organ rentowy tylko w części wygrał proces.

Wyrok został wydany w trybie art. 148¹ §1 k.p.c.

(-) sędzia Małgorzata Andrzejewska (-) sędzia Jolanta Łanowy-Klimek (-) sędzia Grzegorz Tyrka